

MEHMONXONA INFRATUZILMASI SIFATINING TURISTIK MAHSULOT RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIRI

Masharipov O‘rolbek Ozod o‘g‘li

Tashkent State Transport University

First-Year Undergraduate Student

Email: urolbekmasharipov@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-3918-2969>

ANNOTATSIYA

Mazkur ilmiy maqolada mehmonxona infratuzilmasi sifatining turistik mahsulot raqobatbardoshligiga ta'siri tahlil qilinadi. Mehmonxona xo'jaligi turizm infratuzilmasining asosiy tarkibiy qismi sifatida sayyohlik jozibadorligini shakllantirishda va mamlakatning turistik brendini mustahkamlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Tadqiqotda qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv, statistik tahlil va hujjatlarni o'rganish usullari qo'llanilgan. O'zbekiston Respublikasi misolida mehmonxona infratuzilmasi tarkibiy qismlari, ularning sifat ko'rsatkichlari va turistik mahsulot raqobatbardoshligiga ta'sir qilish mexanizmlari tahlil qilingan. Xususan, O'zbekiston turizm sohasidagi davlat dasturlari, xalqaro standartlarni joriy etish jarayonlari va mehmonxonalarni sertifikatlashtirish tizimi tadqiq etilgan. Tadqiqot natijasida sifatli mehmonxona infratuzilmasi turistik mahsulotning asosiy raqobatbardoshlik omili ekanligi, uning mavjudligi va rivojlanganlik darajasi bevosita xorijiy sayyohlar oqimi va turizm daromadlari bilan bog'liqligi aniqlangan. Maqolada sohani rivojlantirish va raqobatbardoshlikni oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: mehmonxona infratuzilmasi, turistik mahsulot, raqobatbardoshlik, sifat standartlari, sertifikatlashtirish, O'zbekiston, xalqaro tajriba.

ABSTRACT

This scientific article analyzes the impact of hotel infrastructure quality on the competitiveness of tourism products. As a key component of tourism infrastructure, the hotel industry plays a decisive role in shaping tourist attractiveness and strengthening the country's tourism brand. The study uses comparative analysis, systematic approach,

statistical analysis, and document analysis methods. Using the example of the Republic of Uzbekistan, the components of hotel infrastructure, their quality indicators, and mechanisms influencing the competitiveness of tourism products are analyzed. In particular, state programs in Uzbekistan's tourism sector, the process of implementing international standards, and the hotel certification system are studied. The research results show that quality hotel infrastructure is a key factor in the competitiveness of tourism products, and its availability and level of development are directly related to the flow of foreign tourists and tourism revenues. Practical recommendations for developing the industry and increasing competitiveness are developed in the article.

Keywords: hotel infrastructure, tourism product, competitiveness, quality standards, certification, Uzbekistan, international experience.

АННОТАЦИЯ (на русском языке)

В данной научной статье анализируется влияние качества гостиничной инфраструктуры на конкурентоспособность туристического продукта. Гостиничное хозяйство как ключевой компонент туристической инфраструктуры играет решающую роль в формировании туристической привлекательности и укреплении туристического бренда страны. В исследовании использованы методы сравнительного анализа, системного подхода, статистического анализа и изучения документов. На примере Республики Узбекистан проанализированы составляющие гостиничной инфраструктуры, их качественные показатели и механизмы влияния на конкурентоспособность туристического продукта. В частности, изучены государственные программы в сфере туризма Узбекистана, процессы внедрения международных стандартов и система сертификации гостиниц. В результате исследования установлено, что качественная гостиничная инфраструктура является ключевым фактором конкурентоспособности туристического продукта, а ее наличие и уровень развития напрямую связаны с потоком иностранных туристов и доходами от туризма. В статье разработаны практические рекомендации по развитию отрасли и повышению конкурентоспособности.

Ключевые слова: гостиничная инфраструктура, туристический продукт, конкурентоспособность, стандарты качества, сертификация, Узбекистан, международный опыт.

KIRISH

Turizm global iqtisodiyotning eng dinamik rivojlanayotgan tarmoqlaridan biri bo‘lib, uning muvaffaqiyati ko‘p jihatdan infratuzilma, xususan mehmonxona xo‘jaligining rivojlanganlik darajasiga bog‘liq. Mehmonxona sektori turizm infratuzilmasining asosiy elementi sifatida mamlakatning raqobatbardosh turistik mahsulotini shakllantirishda muhim rol o‘ynaydi. Ular turistik oqimning oshishiga xizmat qiladi, xorijiy mehmonlarda ijobiy taassurot qoldiradi va mamlakatning turistik va investitsiyaviy jozibadorligini oshiradi.

O‘zbekiston Respublikasida so‘nggi yillarda turizm sohasini rivojlantirishga alohida e‘tibor qaratilmoqda. “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida turizm xizmatlari eksportini 6 milliard dollardan oshirish va sohada 1 million yangi ish o‘rni yaratish vazifalari belgilangan. Mamlakatda 6 861 ta joylashtirish vositasi va 184 000 o‘rin mavjud bo‘lib, ularning 10 foizi 2 yulduz va undan yuqori toifalarga kiradi. 2025-yilda O‘zbekiston xalqaro turistlar kelishining 73 foizga o‘sishi bilan dunyoning eng tez rivojlanayotgan turistik yo‘nalishlaridan biriga aylandi.¹

Mehmonxona infratuzilmasi sifatining turistik mahsulot raqobatbardoshligiga ta'sirini o‘rganish bugungi kunning dolzarb ilmiy-amaliy muammolaridan biridir. Xalqaro tajriba va tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, sifatli va xavfsiz mehmonxonalar sayyohlar qoniqishini ta'minlaydi, takroriy tashriflar ehtimolini oshiradi va mamlakatning ijobiy turistik imijini shakllantiradi. Shu bilan birga, mehmonxona xizmatlarini xalqaro standartlarga moslashtirish, raqamlashtirish va barqaror rivojlanish tamoyillarini joriy etish bugungi kunning muhim talablaridan hisoblanadi.

---

¹ O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Farmoni. 2023-yil 11-sentabr.

Mazkur tadqiqotning maqsadi – mehmonxona infratuzilmasi sifatining turistik mahsulot raqobatbardoshligiga ta'sirini O'zbekiston Respublikasi misolida tahlil qilish, sohani rivojlantirish va raqobatbardoshlikni oshirish bo'yicha ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalarni ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mehmonxona infratuzilmasi va turistik mahsulot raqobatbardoshligi masalalari xorijiy va mahalliy adabiyotlarda keng tadqiq etilgan. Xalqaro ilmiy doiralarda Ritchie va Crouch (2003) tomonidan ishlab chiqilgan destinatsiya raqobatbardoshligi modeli keng tan olingan bo'lib, unda turizm infratuzilmasi va sifat menejmenti tizimlari asosiy qo'llab-quvvatlovchi omillar sifatida belgilangan. Ushbu modelga ko'ra, infratuzilma va boshqaruv tizimlari sayyohlik jozibadorligining barcha boshqa determinantlarining samarali ishlashi uchun zarur shart hisoblanadi.²

Frontiers jurnalida chop etilgan zamonaviy tadqiqotda joylashtirish vositalarining raqobatbardoshligi bevosita infratuzilma, davlat boshqaruvi, barqarorlik amaliyotlari va strategik kommunikatsiyalarning o'zaro bog'liq tizimi sifatida talqin qilinadi. Markaziy Osiyo rivojlanayotgan bozorlari misolida o'tkazilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, mehmonxona sektorining raqobatbardoshligi uchun barqarorlik tamoyillariga asoslangan strategiyalar muhim ahamiyat kasb etadi.

Mahalliy tadqiqotchilarning ishlarida mehmonxona xizmatlari sifatini boshqarish va raqobatbardoshlikni oshirish masalalari tahlil qilingan. Xususan, mehmonxona xizmatlari sifati va raqobatbardoshligini oshirishda xalqaro tajriba, Krouch va Ritchi modeli asosida destinatsiyalarning raqobatbardoshlik omillari o'rganilgan. Shu bilan birga, mehmonxona xizmatlari sohasida sifat menejmenti tizimi korxonaning barqaror raqobatbardosh maqomini ta'minlashning muhim vositasi sifatida baholanadi.

O'zbekiston misolida mehmonxona menejmentining hozirgi holati tahlil qilingan tadqiqotlarda raqamlashtirish, xalqaro sifat standartlari va barqaror rivojlanish

---

² Muallif: noma'lum. (2026). Enhancing competitiveness in accommodation management: sustainability-led strategies for tourism and event destinations. *Frontiers in Sports and Active Living*.

tamoyillarini joriy etish asosiy tendensiyalar sifatida qayd etilgan. Biroq, mehmonxona infratuzilmasi sifatining turistik mahsulot raqobatbardoshligiga ta'sirini tizimli va kompleks tarzda tahlil qilishga bag'ishlangan tadqiqotlar yetarlicha emas. Mazkur maqola ana shu bo'shliqni to'ldirishga qaratilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv, statistik tahlil va hujjatlarni o'rganish usullaridan foydalanildi. Qiyosiy tahlil usuli orqali O'zbekiston va xorijiy mamlakatlarning mehmonxona infratuzilmasi sifat ko'rsatkichlari va ularning turistik mahsulot raqobatbardoshligiga ta'siri o'zaro taqqoslandi. Tizimli yondashuv usuli mehmonxona infratuzilmasi sifatining turistik mahsulot raqobatbardoshligiga ta'sir etuvchi omillarni o'zaro bog'liqlikda tahlil qilish imkonini berdi. Statistik tahlil usuli bilan O'zbekiston Respublikasi Turizm qo'mitasi, Milliy statistika qo'mitasi va UNWTOning 2023–2025 yillar bo'yicha turizm sohasiga oid rasmiy ma'lumotlari tahlil qilindi. Hujjatlarni o'rganish usuli bilan O'zbekiston Respublikasining “Turizm to'g'risida”gi Qonuni, O'z DSt 3296:2023 “Turizm xizmatlari. Joylashtirish vositalari. Balli tasniflash tizimi” davlat standarti, “O'zbekiston – 2030” strategiyasi, Prezident farmonlari va qarorlari, shuningdek xalqaro tashkilotlarning (UNWTO, WTTC) hisobotlari tahlil qilindi.³

TAHLIL VA NATIJALAR

Mehmonxona infratuzilmasi – bu sayyohlarni jalb qilish va turistik markazlarni barqaror rivojlantirish uchun zarur bo'lgan obyektlar majmuidir. Turizmni jadal rivojlantirishda mehmondo'stlik sanoatining muhim roli quyidagi asosiy omillar bilan belgilanadi: mehmonxona infratuzilmasi, xizmat ko'rsatish sifati, innovatsion boshqaruv uslublari va madaniy meros. Mehmonxona infratuzilmasi sifatining asosiy ko'rsatkichlari qatoriga xonalar fondining holati va jihozlanganlik darajasi, xizmat ko'rsatish standartlari (tezlik, xodimlarning malakasi va chet tillarini bilishi), qo'shimcha xizmatlar (SPA, fitnes,

---

³ O'z DSt 3296:2023. O'zbekiston Respublikasining Davlat standarti. Turizm xizmatlari. Joylashtirish vositalari. Balli tasniflash tizimi. 2023-yil 7-iyul, 05-1560-son buyrug'i bilan tasdiqlangan.

restoranlar, konferens-zallar), texnik va muhandislik tarmoqlarining holati, shuningdek internet va raqamli xizmatlarning mavjudligi kiradi.

O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasining ma’lumotlariga ko‘ra, mamlakatda 6 861 ta joylashtirish vositasi va 184 000 o‘rin mavjud. 2025-yilda esa hududlarda 136 ta mehmonxona, 528 ta oilaviy mehmon uylari, 298 ta xostel va 61 ta boshqa turdagi joylashtirish obyektlari foydalanishga topshirilgan. Bu ko‘rsatkichlar mamlakatda mehmonxona infratuzilmasining jadal rivojlanayotganligini ko‘rsatadi. Biroq, 1500 ga yaqin mehmonxonaning faqat 10 foizi 2 yulduz va undan yuqori toifalarga kiradi, bu sifat ko‘rsatkichlari bo‘yicha hali qilinadigan ishlar ko‘pligini anglatadi.⁴

Mehmonxona xizmatlarining sifat va darajasi mehmonxonalarning raqobatbardoshligini belgilovchi eng muhim omildir. Xizmatlar sohasining muhim tarkibiy qismi sifatida turizm yalpi ichki mahsulot, bandlik darajasi va eksport tushumlariga sezilarli ta’sir qiladi. Mehmonxona sektori turizm infratuzilmasining asosiy elementi sifatida marketing strategiyalarining samaradorligiga bevosita bog‘liq.

Ritchie va Crouch destinatsiya raqobatbardoshligi modeliga ko‘ra, turizm infratuzilmasi va sifat menejmenti tizimlari asosiy qo‘llab-quvvatlovchi omillar hisoblanadi. Xuddi shuningdek, Dwyer va Kimning integratsiyalashgan modelida ham turizm infratuzilmasi va sifat menejmenti eng boy tabiiy va madaniy resurslar hamda qulay joylashuvga ega bo‘lgan taqdirda ham raqobatdosh ustunlikni yaratish uchun zarur asos sifatida qaraladi.⁵ Elkingtonning Uch karra natija (TBL) ramkasi barqaror raqobatbardoshlik iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy natijalarning uyg‘unligini talab qiladi.

Mehmonxona infratuzilmasi sifatining turistik mahsulot raqobatbardoshligiga bevosita va bilvosita ta’sir ko‘rsatadigan mexanizmlari mavjud. Bevosita ta’sir – sayyohlar tajribasiga bog‘liq: xonalar qulayligi va tozaligi, internet tezligi, restoranlar sifati, fitnes va SPA xizmatlari kabi omillar sayyohlar qoniqishining asosiy manbai hisoblanadi. Bilvosita ta’sir – mamlakat imijiga ta’sir qiladi: yuqori sifatli mehmonxonalar mamlakatning turistik

⁴ O‘zbekiston Respublikasining “Turizm to‘g‘risida”gi Qonuni. 2019-yil 18-iyul, O‘RQ-549-son.

⁵ Turdiyeva, U. (2024). Turizm xizmatlarining sifati va raqobatbardoshligini oshirishda xalqaro tajriba. (Krouch va Ritchi modeli misolida).

brendini mustahkamlaydi, xalqaro tadbirlar va forumlarni qabul qilish imkoniyatini yaratadi hamda investitsiyaviy jozibadorlikni oshiradi.

Xalqaro tajriba shuni ko‘rsatadiki, sifatli mehmonxona infratuzilmasi MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions) turizmini rivojlantirishning asosiy omili hisoblanadi. O‘zbekiston 2024-yilda umumiy turizm daromadining 15-18 foizini MICE turizmi hissasiga ega bo‘lib, bu ko‘rsatkich 2019-yildagi 10 foizdan oshgan. Ishbilarmon sayyohlar dam oluvchi sayyohlarga nisbatan ikki barobar ko‘proq xarajat qiladi va ularning talabi mavsumiy tebranishlarni yumshatishga yordam beradi.⁶

O‘zbekiston Respublikasida mehmonxona xizmatlari sifatini oshirish va xalqaro standartlarga moslashtirish bo‘yicha tizimli islohotlar amalga oshirilmoqda. 2023-yilda O‘z DSt 3296:2023 “Turizm xizmatlari. Joylashtirish vositalari. Balli tasniflash tizimi” davlat standarti qabul qilingan bo‘lib, u mehmonxonalarni balli asosda tasniflash tizimini belgilaydi. Yangi standart mehmonxonalarga yanada moslashuvchan yondashish imkonini beradi va xalqaro talablar bilan uyg‘unlashtirilgan.⁷

“Turizm xizmatlarini sertifikatlash markazi” DUK tomonidan mehmonxona va turistik-ekskursiya xizmatlarini sertifikatlash amalga oshiriladi. Sertifikatlash jarayoni mehmonxonalar xizmatlari sifati va xavfsizligini tasdiqlaydi, davlat talablariga muvofiqlikni ta’minlaydi va turistlar va tadbirkorlar o‘rtasida ishonchni mustahkamlaydi. Sertifikatlangan mehmonxonalar davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash choralari va imtiyozlardan foydalanish huquqiga ega.⁸

Davlat tomonidan turizm infratuzilmasini modernizatsiya qilish, mehmonxona xizmatlari sifatini oshirish va marketing faoliyatini takomillashtirishning strategik

---

⁶ O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi. (2025). Toshkentda yangi xalqaro mehmonxona Mercure Tashkent North ochildi.

⁷ O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 10-iyuldagi 433-son qarori bilan tasdiqlangan “Turizm xizmatlarini sertifikatlashtirish va turizm sohasi obyektlarini tasniflash tartibi to‘g‘risida”gi Nizom.

⁸ O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi huzuridagi “Turizm xizmatlarini sertifikatlash markazi” DUK. (2025). Mehmonxona xizmatlari sohasida sifat menejmenti tizimi.

yoʻnalishlari belgilangan. Soʻnggi yillarda xalqaro brendlar (Hyatt, Hilton, Marriott, Accor, InterContinental) bilan hamkorlikda yangi loyihalar amalga oshirildi. Xalqaro operatorlarning bozorga kirishi raqobat muhitini kuchaytirdi va xizmat sifatini oshirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, mavjud tizimda bir qator muammolar saqlanib qolmoqda. Malakali kadrlar yetishmasligi, ayniqsa mintaqaviy mehmonxonalarda, innovatsion faoliyat pastligi – yangi texnologiyalar cheklangan hajmda qoʻllanilmoqda, xizmat sifati nazoratining yetishmasligi va ekologik boshqaruv siyosatining sustligi asosiy muammolardir. Bozor tahlilida raqamli vositalarning cheklangan qoʻllanilishi ham sohani rivojlantirishga toʻsqinlik qilmoqda.

Xalqaro tajriba va qiyosiy tahlil

Xalqaro tajriba shuni koʻrsatadiki, turizmning rivojlangan mamlakatlari (BAA, Turkiya, Ispaniya, Tailand) mehmonxona infratuzilmasini rivojlantirishda uzoq muddatli strategiyalarni qoʻllaydi. Masalan, Turkiyada “sharh yeri” tizimi va 49 yillik uzoq muddatli ijara shartnomalari investorlar uchun qulay shart-sharoitlar yaratadi. BAA esa mehmonxonalarni davlat tomonidan qoʻllab-quvvatlashning keng mexanizmlari – subsidiyalar, imtiyozli kreditlar, xususiy sektor va xorijiy investorlarni jalb qilish dasturlariga ega.

Oʻzbekiston turistik mahsulotining raqobatbardoshligi bir qancha omillar bilan taʼminlanmoqda: boy tarixiy va madaniy meros, zamonaviy infratuzilma, faol xalqaro marketing, qulay vizalar siyosati. Sayohat va turizm raqobatbardoshligi indeksini Oʻzbekistonda samarali qoʻllash mamlakatning turizm sohasini takomillashtirish va jahon turizm bozoridagi raqobatbardoshligini oshirishda muhim rol oʻynaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mehmonxona infratuzilmasi sifatining turistik mahsulot raqobatbardoshligiga taʼsirini tahlil qilish natijasida quyidagi muhim xulosalarga kelindi.

Birinchi, mehmonxona infratuzilmasi turizm infratuzilmasining asosiy tarkibiy qismi boʻlib, uning rivojlanganlik darajasi sayyohlar qoniqishining eng muhim omillaridan biridir. Sifatli mehmonxonalar mamlakatning turistik brendini mustahkamlash, xorijiy sayyohlar oqimini oshirish va takroriy tashriflar ehtimolini oshirishga xizmat qiladi.

Ikkinchidan, O‘zbekiston mehmonxona infratuzilmasi so‘nggi yillarda jadal rivojlanmoqda, biroq sifat ko‘rsatkichlari bo‘yicha hali xorijiy mamlakatlardan orqada qolmoqda. Mamlakatda 1500 ga yaqin mehmonxona faoliyat yuritayotgan bo‘lsa-da, ularning atigi 10 foizi 2 yulduz va undan yuqori toifalarga ega. Xalqaro brendlar bilan hamkorlikdagi loyihalar ijobiy bo‘lsa-da, mahalliy mehmonxonalarining aksariyati xizmat sifati, malakali kadrlar va raqamlashtirish sohalarida sezilarli muammolarga ega.

Uchinchidan, davlat tomonidan mehmonxona xizmatlari sifatini oshirish va xalqaro standartlarga moslashtirish bo‘yicha tizimli islohotlar amalga oshirilmoqda: O‘z DSt 3296:2023 standartining qabul qilinishi, sertifikatlashtirish tizimining joriy etilishi, xalqaro brendlarni jalb qilish va turizm infratuzilmasiga investitsiyalar o‘tkazish. Biroq, kadrlar tayyorlash tizimi, xizmat sifati nazorati, ekologik boshqaruv va raqamlashtirish yo‘nalishlarida hali ko‘plab muammolar mavjud.

Yuqoridagi xulosalar asosida mehmonxona infratuzilmasi sifatini oshirish va turistik mahsulot raqobatbardoshligini kuchaytirish maqsadida quyidagi taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan:⁹

1. Xalqaro standartlarni joriy etishni kengaytirish. Mehmonxonalarini xalqaro sertifikatlash (ISO 9001, ISO 14001, Green Key, GSTC) jarayonini rag‘batlantirish, sertifikatlashtirish xarajatlarini qoplash mexanizmini joriy etish. O‘z DSt 3296:2023 standartini xalqaro talablar bilan muntazam uyg‘unlashtirib borish va sifat nazoratini kuchaytirish.

2. Kadrlar malakasini oshirish. Mehmonxona xodimlarining malakasini oshirish va chet tillarini o‘rgatish tizimini takomillashtirish. Xalqaro mehmonxona menejmenti tajribasini o‘rganish va malaka oshirish kurslarini tashkil etish. Turizm va mehmonxona menejmenti yo‘nalishlarida ta’lim dasturlarini zamonaviy talablar asosida takomillashtirish.

---

⁹ O‘z DSt 3296:2023. O‘zbekiston Respublikasining Davlat standarti. Turizm xizmatlari. Joylashtirish vositalari. Balli tasniflash tizimi. 2023-yil 7-iyul, 05-1560-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

3. Raqamlashtirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish. Mehmonxonalarni zamonaviy boshqaruv tizimlari (PMS, CRM) bilan jihozlashni qo‘llab-quvvatlash. Xalqaro bron tizimlari bilan integratsiyalash, sun‘iy intellekt va big data texnologiyalarini joriy etish bo‘yicha davlat dasturlarini ishlab chiqish. Mehmonxonalarining onlayn mavjudligi va raqamli marketini kuchaytirish.

4. “Yashil” mehmonxonalarni rivojlantirish. Energiya tejoychi texnologiyalarni qo‘llaydigan, chiqindilarni boshqarish tizimiga ega va ekologik standartlarga javob beradigan mehmonxonalarni qo‘llab-quvvatlash, “yashil” sertifikatlariga ega bo‘lgan mehmonxonalar uchun qo‘shimcha soliq imtiyozlari va subsidiyalar joriy etish.

5. Davlat-xususiy sheriklikni kengaytirish. Mehmonxonaga qurilishiga investitsiyalarni jalb qilishda davlat-xususiy sheriklik mexanizmlaridan kengroq foydalanish. Uzoq muddatli ijara shartnomalari tizimini joriy etish, investorlar uchun qulay soliq va bojxona imtiyozlari yaratish. Xalqaro mehmonxonaga operatorlari va investorlarni jalb qilish bo‘yicha maqsadli dasturlarni ishlab chiqish.

6. MICE turizmini rivojlantirish. Zamonaviy konferens-markazlar va boshqa MICE infratuzilmasini yaratishga yo‘naltirilgan loyihalarni qo‘llab-quvvatlash. Ishbilarmon sayyohlar va turli tadbirlar ishtirokchilari uchun maxsus xizmatlar va infratuzilmani rivojlantirish.

7. Monitorig va baholash tizimini takomillashtirish. Mehmonxonaga xizmatlari sifati monitoringini o‘tkazish va baholash tizimini mustahkamlash. Xorijiy va mahalliy sayyohlar o‘rtasida muntazam so‘rovnomalar o‘tkazish, natijalarni sohani rivojlantirishda hisobga olish.¹⁰

Umuman olganda, mehmonxonaga infratuzilmasi sifatini oshirish va turistik mahsulot raqobatbardoshligini kuchaytirish kompleks va tizimli yondashuvni talab qiladi. Davlat, xususiy sektor va xalqaro hamkorlarning uyg‘unlashtirilgan faoliyati, zamonaviy boshqaruv usullarining joriy etilishi va kadrlar salohiyatini oshirish orqali O‘zbekiston

---

¹⁰ O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi huzuridagi “Turizm xizmatlarini sertifikatlash markazi” DUK. (2025). Mehmonxonalar nega davlat uchun zarur?.

o‘zining ulkan turistik salohiyatini to‘liq ro‘yobga chiqarishi va xalqaro turizm bozorida raqobatbardosh mavqega ega bo‘lishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasining “Turizm to‘g‘risida”gi Qonuni. 2019-yil 18-iyul, O‘RQ-549-son.
2. O‘z DSt 3296:2023. O‘zbekiston Respublikasining Davlat standarti. Turizm xizmatlari. Joylashtirish vositalari. Balli tasniflash tizimi. 2023-yil 7-iyul, 05-1560-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Farmoni. 2023-yil 11-sentabr.
4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 10-iyuldagi 433-son qarori bilan tasdiqlangan “Turizm xizmatlarini sertifikatlashtirish va turizm sohasi obyektlarini tasniflash tartibi to‘g‘risida”gi Nizom.
5. O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi. (2025). Toshkentda yangi xalqaro mehmonxona Mercure Tashkent North ochildi.
6. O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi huzuridagi “Turizm xizmatlarini sertifikatlash markazi” DUK. (2025). Mehmonxonada sifat menejmenti.
7. O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi huzuridagi “Turizm xizmatlarini sertifikatlash markazi” DUK. (2025). Mehmonxona xizmatlari sohasida sifat menejmenti tizimi.
8. O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi huzuridagi “Turizm xizmatlarini sertifikatlash markazi” DUK. (2025). Mehmonxonalar nega davlat uchun zarur?.
9. Turdiyeva, U. (2024). Turizm xizmatlarining sifati va raqobatbardoshligini oshirishda xalqaro tajriba. (Krouch va Ritchi modeli misolida).
10. Muallif: noma‘lum. (2026). Enhancing competitiveness in accommodation management: sustainability-led strategies for tourism and event destinations. *Frontiers in Sports and Active Living*.